

Jeugdgezondheidszorg voor migrantenkinderen

Academische Werkplaats Jeugd Twente

Wat is het?

Een onderzoek naar de manier waarop de jeugdgezondheidszorg (JGZ) in Twente de extra zorg voor migrantenkinderen die nieuw in Nederland zijn, het beste kan organiseren. Het betreft kinderen die hier zijn gekomen als asielzoeker, door gezinshereniging of anderszins.

Aanleiding

Zeker bij asielkinderen maar ook bij de andere migrantenkinderen, is het erg belangrijk dat problemen op tijd en goed worden aangepakt. Dat geldt zowel voor medische als psychische problemen. Vaak is er geen dossier van deze kinderen uit het land van herkomst aanwezig. En het kan voorkomen dat zij getuige zijn geweest van geweld in oorlogssituaties waardoor meer aandacht voor deze kinderen nodig is. Verschillende instanties (taalscholen, JGZ en hulpverleners in asielcentra) benaderen de kinderen en hun ouders verschillend. Door deze verscheidenheid bestaat het risico dat niet alle hulpvragen boven tafel komen.

Het onderzoek

In het onderzoek zijn semigestructureerd gesprekken gevoerd met 6 verpleegkundigen van de Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers (PGA), met een jeugdarts die met deze verpleegkundigen samenwerkt en met 4 JGZ-professionals, waarvan 1 verpleegkundige, 2 artsen en 1 doktersassistente. Op deze wijze is de werkwijze van zowel de JGZ als de PGA in kaart gebracht. Gekeken werd onder andere naar de duur van het eerste gesprek, beschikbare informatie voorafgaand aan het gesprek, gebruikte protocollen en formulieren, doelstellingen, gespreksonderwerpen en verrichte handelingen tijdens het intakeconsult. Daarnaast is ingegaan op aspecten die van belang zijn voor het verlenen van zorg aan migrantenkinderen, zoals de interculturele communicatie en transculturele aspecten.

Resultaten

De studie laat zien dat migrantenkinderen – en dan met name de kinderen van asielzoekers – tot een risicogroep horen. Ze vragen volgens de zorgprofessionals meer aandacht, bijvoorbeeld als het gaat om het bespreken van specifieke ziekten, psychosomatische en psychosociale problemen of het omgaan met boosheid en agressie.

Bovendien blijkt dat de zorgverleners binnen de PGA anders werken dan die vanuit de JGZ. Het onderzoek beperkte zich tot de intake en daaruit bleek dat door de verschillende werkwijzen lang niet altijd alle relevante informatie over de achtergrondsituatie en de gezondheid van de kinderen boven tafel komt. De duur van het eerste gesprek verschilt, de vooraf beschikbare informatie is verschillend en soms is er wél en soms niet een (officiële) tolk aanwezig. Daarom doen de onderzoekers de aanbeveling dat hulpverleners tijdens intakegesprekken een standaardprotocol volgen, zodat de kwaliteit van de zorg voor ieder kind hetzelfde is.

Belangrijk is ook dat de JGZ, sneller dan nu het geval is, bij de zorg wordt betrokken. Een andere aanbeveling is dat er bij gesprekken over belangrijke onderwerpen altijd een officiële tolk aanwezig is zodat de kinderen en hun ouders in hun eigen taal kunnen communiceren en er geen informatie wordt gemist. Ouders zouden ook vragenlijsten in hun eigen taal moeten kunnen invullen.

Het zou voor de kwaliteit van de zorgverlening tevens goed zijn als niet alleen PGA-verpleeg-

kundigen maar ook de JGZ-medewerkers geschoold worden in het werken met migrantenkinderen. Een mogelijk alternatief is dat JGZ-medewerkers een beroep kunnen doen op de deskundigheid van PGA-medewerkers.

Toepassing en toekomst

Het onderzoek en de aanbevelingen die daaruit volgden, zijn op regionaal niveau aanleiding geweest om de zorg aan migrantenkinderen beter te organiseren. Daarnaast leveren de onderzoeksresultaten inhoudelijke input voor de toolkit 'Diversiteitsgevoelig werken en opleiden'. Hierin bundelen en verspreiden 4 academische werkplaatsen hun kennis over diversiteitsgevoelig werken en opleiden, zodat ook andere organisaties elders in het land deze kennis kunnen toepassen.

Projectgegevens

Titel Migrantenkinderen in de jeugdgezondheidszorg
Uitvoering door Academische Werkplaats Jeugd Twente

Contactgegevens

Marlie Cerneus
m.cerneus@ggdtwente.nl
053 487 69 00

augustus 2017

Producten en publicaties

- www.awjtwente.nl
- Factsheet 'Migrantenkinderen'
- Toolkit 'Diversiteitsgevoelig werken en opleiden' via [ZonMw website](#)